

Raadsvoorstel

Onderwerp **Verklaring vangnetuitkering 2017**

Registratienr. 6909653

Steller/telnr.

Deborah van Duin/ 51 67 Bijlagen 1

Classificatie

Portefeuillehouder	☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)	
	wethouder Gijsbertsen	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☐ Maand	Jaar
	LTA nee: ☒ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

in te stemmen met de juistheid van de verklaring van het college over de maatregelen tot tekortreductie in 2017, ten behoeve van een aanvraag om een vangnetuitkering.

Samenvatting

Dit raadsvoorstel betreft een *procedurele* stap in onze aanvraag voor een vangnetuitkering BUIG over 2017.

Over 2017 hebben we een tekort op het BUIG-budget. Net als in 2016 kan de gemeente een aanvraag doen voor een vangnetuitkering, die ons naar verwachting 1,143 miljoen euro oplevert. In de aanvraag moeten we verklaren welke maatregelen tot tekortreductie we hebben genomen. De aanvraagprocedure is dit jaar wel veranderd. Vorig jaar konden wij volstaan met een brief aan u over onze aanvraag. Dit jaar vereist de procedure dat u formeel instemt met de juistheid van onze verklaring richting de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet.

Het gaat nadrukkelijk enkel om de *juistheid van onze verklaring*, niet om een inhoudelijke oordeel over genomen of gewenste maatregelen. De verklaring is een overzicht van genomen maatregelen en bevat in dat opzicht dan ook geen nieuwe informatie. Over de ingezette daling van het aantal bijstandsuitkeringen over 2017 berichten wij u nog in detail via de rekening.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Zoals we u in juni 2017 in de brief Tekort Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten (BUIG) (reg.nr. 6398152) al schreven, hebben we een tekort op de BUIG. Al in 2016 zijn we gaan inzetten op tekortreductie. Sommige maatregelen zijn voorbereid in 2017 en worden in 2018 uitgerold. Ook deze kunnen we noemen in onze aanvraag aan de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet.

Het is deze verklaring die nu aan u voorligt ter goedkeuring. Helaas kunnen wij geen samenvatting of bundeling van de relevante stukken geven, omdat het format in zijn geheel door college en raad moet worden ondertekend. Daarom verwijzen wij u voor onze verklaring over de genomen maatregelen naar:

- analyse van omvang en oorzaken van het tekort: onderdeel A (pag. 4-5);
- uitgevoerde maatregelen: onderdeel B (pag. 5-9);
- beoogde effecten van de genoemde maatregelen: onderdeel C (pag. 10-11).

Om het lezen van het format te vergemakkelijken zijn onze Groningse teksten grijs gearceerd. De overige tekst betreft de toelichting van het format.

Kader

De voorwaarden voor een aanvraag voor een vangnetuitkering staan in het Besluit Participatiewet. Het college dient de aanvraag in en moet de volgende zaken benoemen:

1. analyse van omvang en oorzaken van het tekort;
2. welke interne en externe maatregelen zijn genomen om het tekort verder te reduceren. De 'externe' maatregelen is een verplichting die vorig jaar nog niet bestond. Gedacht moet worden aan consultatie, gebruikmaken van goede voorbeelden van andere gemeenten, leercirkel of kennisgroep, benchmarking. De maatregelen (zowel interne als externe) kunnen zijn genomen in 2017 of in 2018 tot het moment van de aanvraag;
3. het beoogde effect van de genoemde maatregelen.

Argumenten en afwegingen

Zoals aangegeven betreft dit raadsvoorstel nadrukkelijk enkel de *juistheid van onze verklaring* over genomen maatregelen, geen *inhoudelijke* aspecten van de maatregel. Een juiste verklaring is belangrijk voor het succes van onze aanvraag.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

De vangnetuitkering bedraagt naar verwachting 1,143 miljoen euro.
Voor het eerst in jaren zien we in 2017 weer een daling in het aantal bijstandsuitkeringen. Hierover zullen we u in de rekening nader informeren.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

Als dit voorstel wordt besproken in uw raad of in een raadscommissie, dan vatten wij relevante onderdelen van het verslag van de bespreking samen ten behoeve van de Toetsingscommissie.

Uw raad ondertekent het onderdeel 'Instemming door de gemeenteraad'. Het college dient vervolgens de aanvraag in. Dit moet in elk geval gebeurd zijn voor 15 augustus 2018, maar uiteraard dienen we de aanvraag zo spoedig mogelijk in. Op basis van het advies van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet (uiterlijk op 31 oktober 2018) neemt de minister van SZW binnen acht weken een besluit. Betaling vindt plaats in het eerste kwartaal van 2019.

Lange Termijn Agenda

N.v.t.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. den Oudsten', with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P. Teesink', with a horizontal line underneath.

de secretaris,
Peter Teesink

Modelaanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Gemeenten die een tekort hebben kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een vangnetuitkering.

De voorwaarden zijn niet ieder jaar hetzelfde, kijk daarom op de website: www.toetsingscommissievp.nl. Op deze website kunt u ook meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline 15 augustus 2018.

Een verzoek Vangnetuitkering Participatiewet over 2017 kan uitsluitend via dit door de minister vastgesteld aanvraagformulier worden ingediend. Het is verplicht om alle onderdelen in te vullen. Dit formulier bestaat uit twee gedeelten:

1. Verklaring college
2. Instemming gemeenteraad

Bij 1 kiest u tussen 1a of 1b. Indien uw gemeente zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering is verleend, vult u 1a in en laat u 1b leeg. Indien uw gemeente over 2015 en/of over 2016 wel een vangnetuitkering is verleend, vult u 1b in en laat u 1a leeg.

Onderaan het formulier staat meer achtergrondinformatie bij dit formulier, o.a. over de aanvraagprocedure, de wettelijke basis en de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning van Divosa.

Het formulier gaat door op de volgende bladzijde.

1a. Verklaring college bij eerste verzoek

Indien uw gemeente zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering is verleend, vult u 1a in en laat u 1b leeg. 1a bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de tekortgemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse op de vermoedelijke of definitieve omvang en oorzaken van het tekort.

- Wilt u in uw analyse de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed?
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.

Tekstveld

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke maatregelen zijn uitgevoerd om dit tekort te reduceren.

- Geef waar mogelijk de relatie tussen oorzaken en maatregelen.

Toelichting: De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek (uiterlijk 15 augustus).

Tekstveld

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde maatregelen.

- Geef een inschatting van het gezamenlijke beoogde effect of het beoogde effect per maatregel, waarbij kwantitatief of kwalitatief inzichtelijk wordt gemaakt dat er een reductie van het tekort optreedt.

Tekstveld

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier).

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [zet hier de naam van uw gemeente] verklaart dat het voor 15 augustus 2018 maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

Datum: Klik hier om de datum in te voeren

De secretaris,

De burgemeester,

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

Indien uw gemeente over 2015 en/of over 2016 een vangnetuitkering is verleend, vult u 1b in en laat u 1a leeg. 1b bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de tekortgemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

A. Analyse van omvang en oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse op de vermoedelijke of definitieve omvang en oorzaken van het tekort.

- Wilt u in uw analyse de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed?
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.
- De mate van effectiviteit van maatregelen uit voorgaande jaren, kunnen eveneens van invloed zijn van op de omvang van het tekort. Wilt u dit in uw analyse betrekken?

Bij de publicatie van het voorlopig BUIG-budget 2017 voor 1 oktober 2016 was al duidelijk dat na 2016, voor 2017 opnieuw een substantieel tekort op de bijstandsuitgaven wordt gerealiseerd. Na de publicatie van het nader voorlopig budget 2017 in mei 2017 en op grond van de gerealiseerde bijstandsuitgaven in de eerste maanden van 2017 is de prognose voor 2017 aangescherpt. Na de publicatie van het definitief budget 2017 is de prognose voor het laatst bijgesteld. De jaarrekeninguitkomst 2017 sluit hier bij aan.

De nadelige afwijking ten opzichte van de begroting wordt in de eerste plaats verklaard door een ontoereikend macrobudget. Voor de bepaling van het macrobudget is het Rijk namelijk uitgegaan van een landelijke daling van het bijstandsvolume in 2017 met 3,4 % ten opzichte van het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen in 2016. Zowel landelijk als in Groningen is het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen in 2017 ten opzichte van 2016 echter gestegen met 1 %. Oorzaken voor deze stijging van het gemiddeld aantal uitkeringen zijn de extra instroom van statushouders en nieuwe doelgroepen en de imperfecte werking van de rekenregel van het CPB, die het (tempo van het) effect van daling van de werkloosheid op het aantal bijstandsuitkeringen overschat.

Het aantal bijstandsuitkeringen in Groningen is lager dan het aantal uitkeringen dat op basis van het objectief verdeelmodel wordt voorspeld. De voortdurende inspanningen van College en raad het aantal uitkeringen zo beperkt mogelijk te houden blijken afgemeten aan het objectief verdeelmodel effectief.

De gemiddelde bijstandslasten liggen in Groningen aanmerkelijk hoger dan de gemiddelde bijstandslasten waarop het verdeelmodel is gebaseerd. Naar de vraag of mogelijk objectieve factoren aan de hogere gemiddelde bijstandsuitgaven ten grondslag liggen, wordt landelijk onderzoek

verricht. Mogelijk blijkt bijvoorbeeld het effect van dubbele verdringing nog onvoldoende in het objectief verdeelmodel te zijn meegenomen. Hiermee wordt gedoeld op de samenloop van een relatief zwakke economische structuur waarin de grote studentenpopulatie de mogelijkheden tot deeltijdwerk voor bijstandsgerechtigden beperkt. Maar ook kunnen andere oorzaken uit het onderzoek naar voren komen aangezien meer grote gemeenten met het probleem worden geconfronteerd. Als de uitkomsten daar aanleiding toe geven zal het verdeelmodel van het Rijk daarop worden aangepast. Handhaving en verhaal behoren tot de reguliere activiteiten. In de afgelopen jaren heeft een screening plaatsgevonden van het huidig uitkeringenbestand. Dit heeft met name gevolgen gehad voor beperking van het aantal uitkeringen.

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Toelichting bij B

Indien uw gemeente over 2015 en/of 2016 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college nogmaals aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog dan wel tot verdere tekortreductie te komen. Het is aan het lokale bestuur om te bepalen of verdere tekortreductie gerealiseerd wordt via de reeds getroffen maatregelen dan wel dat het nodig is om aanvullende maatregelen te treffen.

Voorbeelden van externe maatregelen zijn onder andere consultatie of gebruik maken van goede voorbeelden van andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking, advies van adviesbureau of maatregelen die na aanleiding daarvan zijn geformuleerd. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden zij als intern aangemerkt. Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek (15/08/2018).

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke aanvullende interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om dit tekort verder te reduceren.

- Geef waar mogelijk de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- Betrek in uw antwoord de effectiviteit van de maatregelen in eerdere tekortjaren.
- Indien aanvullende maatregelen niet nodig worden geacht, moet dat worden uitgelegd.
- Omschrijf bij een externe maatregel hoe deze tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.

Algemeen

Al voor 2017 hebben we maatregelen tot tekortreductie in gang gezet. Deze waren sterk gericht op de organisatorische kant. De directies Werk en Inkomen zijn integraler gaan werken. Daarnaast zijn we in 2016 begonnen met de aanpak 'Werk op kop', waarbij nieuwe instroom binnen drie weken een persoonlijk gesprek heeft over werk en waarbij iedereen met arbeidspotentieel deelneemt aan een bijeenkomst met speeddates en andere werkactiviteiten. Ook hebben we ingezet op meer inzicht in

de mogelijkheden van het zittend bestand (Kansen in Kaart), en op versterking van de handhaving en screening op rechtmatigheid.

In juni 2017 hebben we de gemeenteraad bericht dat we over 2017 toch opnieuw een tekort op de BUIG voorzagen. We hebben daarop voortzetting van succesvolle maatregelen voorgesteld, alsmede nieuwe maatregelen.

Zowel de al eerder ingezette als de nieuwe maatregelen zijn deels voortgekomen uit advies van Berenschot dat we eind 2016 hebben ingewonnen en waarin we hebben gevraagd om een uitvoeringskader voor de Participatiewet dat gericht is op zo laag mogelijke uitgaven ten laste van het BUIG-budget. De analyse van Berenschot leverde aanknopingspunten op voor verdere aanscherping van beleid en uitvoering, maar substantiële aanpassingen met groot effect op het aantal klanten zijn door Berenschot niet gevonden. In de loop van 2017 en begin 2018 zijn we aan de slag gegaan met maatregelen uit het advies van Berenschot. Daarnaast zijn we in het voorjaar van 2017 samen met de arbeidsregio gestart met een intensieve maatregelen die vooral gericht zijn op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Nu de economie groeit, zijn het vooral laaggeschoolden, arbeidsbeperkten, kwetsbare jongeren, oudere langdurig werklozen en niet-westerse migranten die in de bijstand blijven. De arbeidsmarktregio werkt nauw samen met onderwijsinstellingen, werkgevers, sociale partners en de provincies. Dat we goed bezig zijn met de onderkant van de arbeidsmarkt blijkt ook uit het gegeven dat onze arbeidsmarktregio landelijk gezien de meeste afspraakbanen heeft gerealiseerd. Ook in andere projecten, zoals in de Scholingsplannen 2017 en 2018, zoeken we naar samenwerkingsverbanden met o.a. de Hanzehogeschool, ROC's en Stichting Lezen en Schrijven. Eind 2017 heeft Buro Bries in opdracht van de arbeidsmarktregio geadviseerd over betere facilitering van sociaal ondernemerschap. Verder heeft Groningen samen met andere gemeenten intensief gelobbyd voor een landelijk experiment binnen de Participatiewet om te onderzoeken hoe mensen beter aan het werk geholpen kunnen worden. In november 2017 is het experiment Bijstand op maat van start gegaan.

Ingezette maatregelen tot tekortreductie

Sturingsinformatie. Begin 2018 hebben we een dashboard ingericht waarop de inspanningen en resultaten op het gebied van re-integratie gericht gemonitord kunnen worden. Betere sturingsinformatie verkrijgen was onderdeel van het advies van Berenschot.

In beeld krijgen zittend bestand. In oktober 2015 is een pilot gestart met tot doel van 5.000 bijstandsgerechtigden met wie al langer dan 2 jaar geen contact is geweest, het arbeids- en participatiepotentieel in beeld te brengen. Het advies van Berenschot heeft bevestigd dat we meer moeten doen om het zittend bestand in beeld te krijgen. Begin 2017 hebben we op basis van de ervaringen de doelgroep voor Centrum naar Werk verbreed. (Centrum naar Werk naar werk is het poortprogramma voor mensen met die met ondersteuning binnen 1 jaar naar werk begeleid moeten kunnen worden.) Het programma biedt nu maatwerkmodules, zodat ook mensen met een grotere afstand (groter dan 1 jaar) en mensen met een arbeidsbeperking opgepakt kunnen worden. In september 2017 heeft de raad besloten om KIK vanaf 1 januari 2018 structureel te borgen. Dat wil zeggen dat klanten minimaal 1x per jaar een open en stimulerend gesprek hebben over werk of activering.

Screening rechtmatigheid en voorliggende voorzieningen. In 2015 en 2016 hebben we een grootschalige screening op rechtmatigheid en voorliggende voorzieningen gehouden, dit na een eerdere analyse en advies van Berenschot. Die actie heeft geleid tot 192 beëindigingen (besparing € 3 miljoen). Begin 2018 is begonnen met een screening van mensen die na de eerdere screening zijn ingestroomd.

Pilot gestuurd handhaven. Vanuit de landelijke werkgroep Informatie Gestuurd Handhaven (IGH) doen we een pilot met gestuurd handhaven, waarbij we op basis van historische gegevens en met geavanceerde statistische technieken een betrouwbaar risicoprofiel proberen te maken. We doen dit samen met de RUG. In 2017 is een eerste test gedaan, in het tweede kwartaal van 2018 volgt de tweede.

Sociaal ondernemen. In 2017 hebben we met de arbeidsmarktregio advies laten opstellen door Buro Bries over sociaal ondernemen. Uitkomst van het onderzoek is o.a. dat in onze regio veel startups zijn maar relatief weinig doorontwikkelde, professionele sociale ondernemingen. In de loop van 2018 praten we met de gemeenteraad verder over de invulling van een actieprogramma, dat we in samenwerking willen doen met ondernemers in de gemeente en met de arbeidsmarktregio.

Voorkomen instroom vanuit de WW. In 2016 hebben de gemeente en UWV samen een pilot uitgevoerd waarin mensen in de WW drie maanden voor het bereiken van de einddatum WW een bijeenkomst bijwonen over de Participatiewet. Medio 2017 gaf UWV echter aan niet meer de mankracht te hebben om hier veel tijd in te investeren. We organiseren daarom de bijeenkomsten nu zelf en zoeken naar meer manieren om WW-ers te kunnen afvangen. De bijeenkomsten zijn deels informeel maar zijn ook gericht op het aanbieden van vacatures (uitzendbureaus, accountteam).

Jongeren. In september 2016 is een denktank gestart bestaande uit de gemeente, ROC's, werkgevers, het UMCG én jongeren zelf, met het thema 'Werk & jongeren met een migratie-achtergrond'. Het gaat dan om jongeren die al een aantal jaren in Nederland wonen en hun inburgeringsdiploma hebben, maar nog niet hebben kunnen uitstromen. Uiteindelijk bleek deze doelgroep toch vrij klein te zijn. We zetten daarom nu extra in op een bredere doelgroep van jongeren zowel met als zonder migratieachtergrond. Het gaat om intensieve begeleiding, waarvoor in totaal 2,2 fte extra is ingezet.

Nieuwe statushouders. Om nieuwe statushouders sneller te laten re-integreren, ook als zij de Nederlandse taal nog niet goed beheersen, is een pilot gestart waarbij 80 statushouders na een assessment een maatwerktraject ingaan. Daarnaast draagt de gemeente financieel bij aan een project van ROC's, Hanzehogeschool en de Ondernemersacademie Groningen. In dit project, dat in de loop van 2017 begonnen is, worden 11 inburgeraars begeleid naar zelfstandig ondernemerschap. Vanuit het scholingsplan onderkant arbeidsmarkt vergoeden we de ISK-opleiding van vluchtelingen die 18 worden maar nog geen verblijfsstatus hebben en daarmee hun vergoeding door het COA kwijtraken. Het gaat om ca. 10 jongeren per jaar. We bieden ook 60 statushouders extra taallessen aan zodat zij sneller de stap naar de arbeidsmarkt kunnen maken.

Bijstand op maat. Dit is een experiment op basis van het Tijdelijk besluit experimenten Participatiewet. Groningen is in november 2017 met het experiment gestart met een kleine 900 deelnemers, meer dan gepland. We onderzoeken wat het effect is van ontheffing van de arbeidsplicht, intensieve begeleiding door ervaringsdeskundige professionals en een extra inkomstenvrijlating. Een deel van de deelnemers mag zelf bepalen voor welke interventie zij kiezen, zodat het effect van intrinsieke motivatie onderzocht kan worden.

Vouchers. Oorspronkelijk zetten we vouchers alleen in voor jongeren. Vanaf april 2017 voeren we deze regeling ook uit voor andere doelgroepen die moeilijk aan het werk komen. Werkgevers kunnen een bedrag van € 2.500 krijgen als zij iemand een arbeidsovereenkomst geven van minimaal 24 uur per week. Dit doen we samen met de andere gemeenten in de arbeidsmarktregio. In de aanpak van ouderenwerkloosheid hebben we ook afstemming gezocht met de provincies Drenthe en Fryslân. Binnen de gemeente zetten we sinds 2018 ook vouchers (plaatsingsfee's) in. Deze zijn bestemd voor de plaatsing van een brede doelgroep. De hoogte van de plaatsingsfee is afhankelijk van de omvang van het aangeboden reguliere contract dat minimaal 6 maanden moet zijn. Er moet sprake zijn van co-financiering, waarbij de werkgever zelf bijvoorbeeld begeleidings- of opleidingsuren biedt.

Scholing onderkant arbeidsmarkt. Dit omvat programma's en trajecten gericht op onder meer het versterken van taalvaardigheid, digitale vaardigheden en werknemersvaardigheden van laaggeschoolden met of zonder beperkingen. Eind 2016 is het voornemen uitgesproken om extra in te zetten op deze doelgroep door een ketenaanpak toe te passen gericht op uitstroom naar werk. Bij de uitvoering van de activiteiten (vanaf 2017) is een groot aantal samenwerkende organisaties betrokken zoals de WIJ-teams, ROC's en Stichting Lezen en Schrijven.

Laaggeletterde werkzoekenden. Binnen het programma Taal voor het Leven van Stichting Lezen en Schrijven wordt sinds begin 2017 de Taalmeter ingezet om te beoordelen of iemand taalscholing nodig heeft. Aansluitend wordt een maatwerktraject samengesteld. We bieden sinds 2017 ook een training voor het VCA-B-certificaat aan, speciaal voor laaggeletterde werkzoekenden.

Verder stimuleren parttime ondernemerschap. Sinds 2015 konden bijstandsgerechtigden vanuit een pilot al parttime ondernemen. Sinds begin 2017 is dit staand beleid en vanaf 2018 willen we meer formatie inzetten om nog meer inkomsten en uitstroom te realiseren. Uit de zeer succesvolle pilot en uit de ervaringen van andere gemeenten is gebleken dat parttime ondernemen niet alleen tot inkomsten en uitstroom leidt maar ook tot het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast gaat in de loop van 2018 naar verwachting de eerste sociale coöperatie van start, waarbij de gemeente langs de zijlijn faciliteert.

Stimuleren parttime werk in loondienst. Begin 2018 gaan we van start met een project gericht op klanten die al parttime inkomsten uit loondienst hebben. Doel is om hen te laten uitstromen. Binnen de reguliere uitvoering wordt tevens meer aandacht besteed aan mensen aan het werk te krijgen binnen een parttime baan.

Uitbreiden doelgroep Flextensie. Hierbij gaat de bijstandsgerechtigde aan het werk zonder dat de uitkering administratief wordt beëindigd. De persoon krijgt een premie, de organisatie van Flextensie brengt een onkostentarief in rekening en de rest is besparing op de BUIG. We zijn eind 2016 begonnen met Flextensie en bieden dit nog steeds aan. In juni 2017 zaten er ca. 70 mensen in de poule en leverde het per maand enkele honderden uren werk op voor bijstandsgerechtigden. Inmiddels is besloten om Flextensie ook in te zetten voor mensen die korter dan 2 jaar bijstand ontvangen.

Vergroting handhavingscompetentie bij werkcoaches. We zien dat werkcoaches vaak niet actief handhaven. In 2017 zijn werkcoaches getraind op het opleggen van maatregelen. Daarnaast hebben we in 2017 ingezet op trainingen fraudealertheid voor een breed palet aan medewerkers, van medewerkers die zich met specifieke doelgroepen bezighouden via medewerkers van het instroomteam tot administratieve ondersteuners.

Versteviging wijkbenadering. De ondersteuning op het gebied van werk blijft vooral centraal georganiseerd, maar bepaalde individuele dienstverlening vindt nu ook plaats in de wijk, in de vorm van wijkgerichte evenementen zoals workshops en directe aanmeldingsmogelijkheden voor, bijvoorbeeld, trajecten, participatiebanen en parttime ondernemen. Verder is de pilot 'Datefabriek in de wijk' in januari 2017 begonnen met als doel mensen die een participatieplaats hebben doorlopen door middel van intensieve begeleiding en groepsgerichte aanpak naar werk toe te leiden. Zij krijgen o.a. hulp bij het oefenen van presentatievaardigheden en tijdens werkgeverslunches wordt gekeken of deelnemers en werkgevers gematcht kunnen worden.

Inzet mobility mentoring. In 2018 starten we met trainingen in de methodiek hiervan voor medewerkers met klantcontact. Hiermee verwachten we door stressontlasting de executieve functies van klanten te vergroten zodat zij meer kans hebben op het vinden van betaald werk of op het oplossen van belemmerende factoren.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde aanvullende interne en externe maatregelen op de verdere reductie van het tekort. Bij B staat toegelicht wat externe maatregelen zijn.

- Geef aan hoe de maatregelen leiden tot verdere tekortreductie.
- Geef een inschatting van het gezamenlijke beoogde effect of het beoogde effect per maatregel, waarbij kwantitatief of kwalitatief inzichtelijk wordt gemaakt dat er een reductie van het tekort zal optreden.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.

Algemene effecten

Veel van onze inspanningen zijn gericht op de onderkant van de arbeidsmarkt, omdat die juist met de aantrekkende economie buiten de boot dreigen te vallen. Omdat het bij deze doelgroep vaak gaat om het wegnemen van belemmeringen, is het moeilijk om concrete resultaten of ramingen te geven. In het algemeen verwachten we dat de maatregelen wel tot tekortreductie zal leiden. Zo waren er in september 2017 40 assessments afgenomen bij nieuwe statushouders, en we verwachten dat dat tot uitstroom of parttime inkomsten zal leiden. En bij het project stimuleren van parttime inkomsten uit loondienst is de ambitie om jaarlijks 100 uitkeringen duurzaam te beëindigen. Dit draagt bij aan reductie van het bijstandsvolume. Met het vergroten van de handhavingscompetenties van werkcoaches verwachten we meer sancties in te zetten daar waar dat gerechtvaardigd is. Bij onze inspanningen om instroom vanuit de WW te voorkomen stellen we vast dat we vanwege privacy-wetgeving niets kunnen meten. We weten dus niet hoeveel WW-ers door de actieve benadering geen beroep hoeven te doen op de bijstand. We verwachten wel dat het leidt tot minder instroom. Met verbetering van de sturing, integrale samenwerking en verantwoording verwachten we sneller te kunnen reageren als de effecten van maatregelen negatief of juist positief uitpakken.

Groningen wil de sociale zekerheid innoveren. Resultaten van Bijstand op maat, het stimuleren van sociaal ondernemen en gestuurd handhaven zijn er nog niet. Voor Bijstand op maat geldt dat we in elk geval verwachten dat we tijdens het experiment al tekortreductie door uitstroom en parttime inkomsten kunnen waarnemen.

Specifieke resultaten

Kansen in kaart. Van 1 oktober 2015 t/m 31 mei 2017 zijn 1.729 klanten gesproken. Daarvan was 41% al actief. 48% van de gesproken mensen gaf aan actief of actiever te willen worden. We hebben gezien dat de gesprekken op zich vaak al activerend werken omdat bij nabellen bleek dat mensen al (meer) waren gaan ondernemen. In 2017 zijn 40 mensen ingestroomd bij Centrum naar Werk en krijgen daar maatwerkondersteuning. Ook worden mensen doorverwezen naar een coach Meedoen die adviseert en lichte ondersteuning biedt richting vrijwilligerswerk of participatiebaan. We verwachten dat we met de structurele borging van KIK zowel prijs als volume van ons bestand positief kunnen beïnvloeden.

Screening rechtmatigheid en voorliggende voorzieningen. We verwachten een tekortreductie van € 850.000 te bereiken met deze actie.

Parttime ondernemen. Met parttime ondernemen is de eerste drie kwartalen van 2017 ca. 3 ton uitgespaard op het BUIG-budget. Het betreft 31 uitgestroomde klanten en 46 klanten die inkomsten genereren. We verwachten dat deze cijfers elk jaar zullen stijgen, tot we in 2023 een uitstroom van 500 per jaar hebben bereikt.

Uitbreiding doelgroep Flexensie. In 2017 zijn 31 mensen op een Flexensiebaan geplaatst. In 2 gevallen heeft het tot uitstroom geleid, in de overige gevallen dus tot deeltijdinkomsten. Daarnaast hebben we 25 mensen die zich voor Flexensie hadden aangemeld direct kunnen plaatsen op

reguliere banen met uitstroom, dus buiten de Flexensie-constructie. Daarnaast zijn 6 klanten via Flexensie in beeld gekomen en doorgestroomd naar andere trajecten.

Versteving wijkbenadering. In juni 2017 hadden 5 van de eerste 10 kandidaten van de Datefabriek betaald werk bij reguliere werkgevers. Voor de afspraaklunches geldt dat er gemiddeld 14 werkgevers en 14 werkzoekenden komen, en dat de uitstroom van werkzoekenden rond de 75% ligt.

D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier).

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen verklaart dat het voor 15 augustus 2018 aanvullende interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum:

De secretaris, **08 MEI 2018**

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a horizontal line.

De burgemeester,

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'B' followed by a horizontal line.

2. Instemming gemeenteraad

De instemming van de gemeenteraad heeft uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken.

Indien in de gemeenteraad of raadscommissie gesproken is over de maatregelen van het college biedt dit formulier ruimte om een samenvatting te geven van de opvattingen van de gemeenteraad of raadscommissie, het invullen van deze opvatting is niet verplicht. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2018.

De gemeenteraad van de gemeente Groningen stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Datum: Klik hier om de datum in te voeren

Ondertekening

De voorzitter,

De griffier,

Opvattingen gemeenteraad of raadscommissie

In het tekstveld hieronder is ruimte voor een korte samenvattende toelichting waarin wordt ingegaan op de relevante onderdelen van het verslag van de bespreking in de gemeenteraad of in de raadscommissie, indien deze opvatting expliciet aan de orde is geweest.

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wettelijke basis

De voorwaarden voor een vangnetuitkering over 2017 zijn vastgesteld in 2016 (besluit van 5 oktober 2016 tot aanpassing van het Besluit Participatiewet, staatsblad 2016, 355). Bij de nadere voorbereiding van de vangnetuitkering over 2017 bleek dat een aantal regels over het vangnet in het Besluit Participatiewet (BPw) tot onduidelijkheid leidde. Dit was de aanleiding om het BPw met betrekking tot het vangnet op vier punten te verduidelijken. Het BPw wordt gewijzigd per 1/01/2018.

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring college eerste verzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring college bij vervolgvraag kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw komt per 1/01/2018 te staan dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2017 dient uiterlijk op woensdag 15 augustus 2018 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na woensdag 15 augustus 2018 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verplichting gaat verder dan het tijdelijk vangnet, waarbij het feitelijk uitvoeren van maatregelen niet vereist was. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2017 kunt u vinden op: toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, wil in het najaar van 2017 regionale bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op: het analyseren van oorzaken en omvang van een tekort, maatregelen om een tekort te reduceren en de beoogde effecten daarvan.

ⁱ www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2016/10/19/tool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2017

ⁱⁱ www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark